

Ára 20 fillér

VASÁR NAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség: V., Báthory-utca 24. szám.
("Falu" Országos Földművelésügyi
Telefon: Automata 294-52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463-09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Műfiszteri díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Bádlós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre . . . . . 2 P.

Budapest, 1932.

XIII. évfolyam, 29. szám.

Vasárnap, július 17.

A gazdatartozások behajtásának korlátozásáról szóló rendelet ismertetése.

A Budapesti Közlöny (hivatalos lap) július 9-iki száma közli a 3800—1932. M. E. számú kormányrendeletet egyes gazdatartozások behajtásának ideiglenes korlátozása tárgyában.

A rendelet azt célozza, hogy a mezőgazdasági válság során súlyos helyzetbe jutott gazdák folyó évi termelő tevékenységének eredménye az ellenük vezetett behajtási lépések folytán ne hiúsulhasson meg és hogy ezeket a gaz-

dákat árverés útján ingatlanuktól meg ne lehessen fosztani. E célból négyhavi kiméleti időt állapít meg a rendelet, amely október 31-ig terjed; ez idő alatt a gazdák ellen bizonyos, a rendeletben meghatározott fokú eladósodásuk esetén, a behajtási lépések korlátozások alá esnek. Ezeket a korlátozásokat azonban csak a mező- és szőlőgazdaság céljára szolgáló ingatlanok tulajdonosai vehetik igénybe, továbbá az ilyen ingatlantulajdonos tulajdonában álló

Szegfűlépeső egy sarajevói árvaházban.

Képünk egy nem mindennapi ötlet megvalósítását mutatja be. Egy sarajevói árvaház széles lépcsőjére szabályos vonalakban virágcserepeket helyeztek el, teli illatos szegfűkkel.

olyan beltelkekre, amelyekben általa és hozzátartozói által lakott ház van; valamint a mező- és szőlőgazdasági ingatlanokkal összefüggő azokra az ingatlanokra is, amelyek kertművelés, vagy erdőgazdaság céljára szolgálnak. Igénybeveheti továbbá a korlátozásokat a tulajdonát képező beltelken épült háziingatlanára az is, akinek bár nincsen mezőgazdaságilag művelt földtulajdona, de keresményét élethivatásánál fogva mezőgazdasági munkával szerzi.

Az eladósodás két csoportja.

A behajtási lépések korlátozását igénybevenni jogosult gazdák az eladósodás fokához képest két csoportba oszlanak. Az elsőbe tartoznak azok, akiknek jelzálogos terhe az 1932 július 1-i telekkönyvi állapot szerint az adókataszteri tiszta jövedelem huszszorosát meghaladja. Ezeket az adós gazdákat, amennyiben a kiméleti időszaknak megfelelő mértékű kamatot fizetnek, illetve törlesztéses kölcsön esetében egy törlesztő részletet kifizettek, a rendelet mindennemű újabb költségtől és újabb végrehajtási lépéstől mentesíti. Azokra a gazdákra nézve pedig, akiknek adóssághozterhe az adókataszteri tiszta jövedelem negyvenszeresét meghaladja és ebből az 1932 július 1-i telekkönyvi állapot szerint legalább a harmincszorosa be van jegyezve, a behajtási lépések lényegesen csekélyebb korlátozását engedi meg a rendelet és pedig csakis a kereset költségét engedi el és az árverésnek október 31-ike előtt való megtartását tiltja. De amennyiben e második kategóriába tartozó gazda nagy eladósodása ellenére is eleget tesz a kamatfizetésnek, illetve egy részlet törlesztésének, úgy reá nézve is valamennyi korlátozás igénybevétele válik lehetővé.

Mit kell igazolni?

A rendeletben meghatározott korlátozások alkalmazását az adós gazdának kell kérnie az előtt a bíróság előtt, amelynél ellene per, vagy végrehajtási eljárás van folyamatban. A kérelem előterjesztésének a végrehajtásra használt hatálya van. E kérelem előterjesztésekor annak, aki a nagyobb kedvezményeket kéri, a bíróságnál igazolnia kell, hogy a jelzálogos terhek az adókataszteri tiszta jövedelem huszszorosát meghaladják, hogy továbbá a rendelet életbeléptetése előtt lejárt, de meg nem utított váltótartozás esetében a váltótőke négyhavi kamatát megfizette, vagy ha az életbelépéskor még le nem járt váltótartozás esetén háromhavi kamatot fizetett megújítási váltó átadás mellett. Ha törlesztéses kölcsön áll fenn, igazolni kell legalább egy törlesztési részlet megfizetését, ha ilyen részlettel nincs hátralékban, a lejárt törlesztőrészlet megfizetését. Kötvénykiadás alapjául szolgáló törlesztéses kölcsön esetében igazolni kell, hogy legalább egy tőke-törlesztő- és kamatrészletet megfizetett; más hasonló tartozás esetében igazolni kell, hogy a tartozás tekintetében irányadó kamatláb szerint számított négyhavi kamatot megfizetett. Ezenkívül azt is igazolni kell a gazdának a bíróság előtt, hogy 1931. évi december 31-ike óta az adóhátraléka nem növekedett.

A kedvezmények.

Amennyiben az adós a bíróság előtt ezeket a körülményeket igazolta, a következő kedvezményeket veheti igénybe: a marasztaló ítéletben nem lehet 1932 november első napjánál korábban lejárt teljesítési időt szabni. Ha a hitelező a keresetet június 15-ike után adta be, de az adós törlesztő-, illetve kamatfizetési kötelezettségének szeptember első napjáig eleget tesz, az adóst nem lehet a költségek viselésére kötelezni. Ugyanez áll, ha az adós törlesztő-, illetve kamatfizető kötelezettségét 1932 szeptember első napja után, de még a kereset beadása előtt teljesítette. Ha pedig a tárgyalásra szeptember első napjánál további határnap van kitűzve és eddig a tárgyalásig az adós nem tett eleget a törlesztő-, illetve kamatfizetési kötelezettségének, a bíróság a tárgyalást szeptember elseje utáni napra halasztja el. A közadótartozásokat azonban augusztus 16-ig kell rendezni.

A rendelet életbeléptetése és 1932 szeptember 1. napja közötti időben lejárt váltótartozás esetében a költségek alól csak akkor mentesül a váltóadós, ha a megújítási váltót legkésőbb a lejáratot követő első köznapon átadja. Ha a hitelező a keresetet június 15-ig adta be, az adóst nem lehet kötelezni a rendelet életbeléptetése után megtartott tárgyalás költségeinek viselésére, amennyiben a tárgyaláson a követelést elismeri és igazolja a bíróság előtt a kedvezmények igénybevételére megszabott feltételek fennfennmaradását.

A végrehajtás korlátozása.

A végrehajtási lépések korlátozása tekintetében a következőket szabja meg a rendelet:

A június 15. napja után beadott végrehajtási kérvény alapján a végrehajtás költsége nem terheli az adós gazdát, ha szeptember 1. napjáig vagy e napnál később ugyan, de még a végrehajtási kérvény beadása előtt, eleget tesz a végrehajthatóval szemben a kamatfizetési, illetve egy törlesztőrészlet fizetési kötelezettségének és vele egyidejűleg közölte, hogy a kedvezményeket igénybe kívánja venni.

A rendelet szerint 1932 november 1. napjáig a korlátozásokat igénybevevő gazda ellen nem lehet az ingatlan használatára végrehajtást elrendelni, vagy fogantatósítani, zárgondnokot bevezetni, az ingatlan terményeit és egyéb elváltó alkotórészeit, tartozékait, a gyümölcsök és egyéb hasznok előállítására és beszedésére szolgáló gépeket, állatokat és egyéb eszközöket, végül az állattenyésztés keretében nem eladásra szánt, vagy eladásra nem alkalmas állatokat, valamint a gazda és családja által lakott házában lévő lakberendezési, használati tárgyakat ingóké módjára végrehajtás alá vonni.

Az adós e végrehajtási cselekmények hatályának megszüntetését az előterjesztésre megszabott határidő eltelte után is kérheti a végrehajtást fogantatósító bíróságtól, ha a korlátozás igénybevételének előfeltételeit valamennyi végrehajtó irányában kimutatja. Ha a végrehajtást szenvedő végrehajtási eljárás folyamán a korlátozás alkalmazásának előfeltételeit már kimutatta, sem az ingatlanra, sem az imént felsorolt ingóságokra árverést kitűzni nem lehet. Ha az adós az árverés kitűzése után mutatja ki az előfeltételek fennfennmaradását, hatályon kívül kell helyezni a már kitűzött árverési határnapot. De nem szabad árverést kitűzni akkor sem és a kitűzött árverést hatályon kívül kell helyezni már akkor is, ha a végrehajtást szenvedő augusztus 16-ika előtt csak azt igazolja, hogy tartozásainak összege az adókataszteri tiszta jövedelem huszszorosát meghaladja; augusztus 16-ika és szeptember 1-e között azonban már az adó rendezését is igazolni kell.

A kedvezményeket igénybevevő adós bármelyik végrehajtó hitelező kérelmére mezőgazdasági ingatlanának és az azzal kapcsolatos dolgoknak zárgondnokul tekintetik és a zárgondnoki tennivalókat megbízott tulajdonos ebben a minőségben kezeli a birtokot. Köteles számadását 1932 november 15-ig a bírósághoz bemutatni.

Amire nem lehet igénybevenni a korlátozásokat.

Azonban a korlátozó rendelkezések hatálya alól számos követelés ki van véve, ami azt jelenti, hogy ezekre a tartozásokra az adós gazda nem veheti igénybe a korlátozásokat. E kivételek közül a főbbek: mindenekelőtt az 1931 március 31. napja után keletkezett követelések; az adók, egyéb köztartozások; de árverésnek október 31-ig ezek behajtására sincs helye. Továbbá tartásdíjak és életjáradékok egy felévi lejárt járandóság erejéig; bér- és haszonbértartozások, szolgálati viszonyokból eredő tartozások, az orvosi, ügyvédi, mérnöki, közvetítői és ügynöki költségek és díjak; az 1931 augusztus 31-ike után esedékes váló kárbiztosítási díjak. Leglényegesebb kivétel az ingó dolog vételára címén, vagy ipari munkateljesítmények ellenértéke címén fennálló tartozások, amennyiben a szolgáltatás a folyó évi termelés céljára szolgál, vagy

életmi és ruházati cikkekből állott; továbbá, ha a bíróság megítélése szerint a vételárkövetelés tekintetében a korlátozások alkalmazása a hitelezőre méltánytalanul súlyos hátránnyal járna. Ezzel a kereskedők árukövetelése és az iparosok munkateljesítményéért járó követelések a méltánylást érdemlő igényeket kielégítő mértékben vannak kivéve a korlátozások alól. Nem alkalmazhatók végül a behajtási korlátozások azokra a tartozásokra, amelyek tekintetében az adós a rendelet életbeléptetése után lemond a kedvezmények igénybevételéről, e lemondás azonban csak akkor hatályos, ha a lemondó fél írásban állította ki a községi előljárásnál, Budapesten pedig a kerületi előljárásnál.

A rendelet életbelépését megelőző 15 napon belül, valamint július 15. napjáig mezőgazdasági ingatlanra megtartott árverést hatálytalanítani lehet, ha a szeptember 1-ig folytatott zárgondnoki kezelés jövedelméből a rendelet szerint fizetendő kamatok, törlesztések, adók és a zárlati költségek kitelnek.

Kedvezmények igénybevételére vonatkozó beadványok, jegyzőkönyvek, az erre a célra szolgáló másolatok és egyéb okiratok illetékmentesek. A csődnyitási kérvények beadásának megnehezítése végett a rendelet szerint a bíróság

a kitűzött csődtárgyalást november 1-e utáni határidőre halasztja el, ha az adós a korlátozások alkalmazását a szükséges adatok igazolásával kéri. A rendeletben foglalt kedvezmények igénybevételét nem gátolja, ha valaki az életbeléptetés előtt földteherrendezés iránti kérelmet terjesztett elő.

A rendelet felhatalmazza az igazságügyminisztert, hogy a még szükséges szabályokat rendeletileg megállapítsa.

*

Itt említjük meg, hogy a rendeletet július hó 7-én letárgyalta és elfogadta a 33-as országos bizottság. A széleskörű vita során *Marschall Ferenc* két elvi kifogást hangoztatott a rendelettel szemben. Az egyik az, hogy a rendelet nem ad módot, hogy a kedvezményeket a birtok is igénybevehessék. A másik pedig az, hogy a rendelet nem tartalmaz intézkedést a kamatonyhítás kérdésében. *Schandl Károly* szerint a rendeletbe fel kellett volna venni a birtokbirtokosok védelmét és szorgalmazni az ügyvédi és közjegyzői költségek leszállítását. Végül rámutatott arra, hogy a vidéken mind erősebben burjánozik fel a magánhitelezéssel kapcsolatos uszora. A kormány adjon ki népszerű tájékoztatást arról, hogy a szorongatott adós hosszabb törlesztést kérhet a bíróságtól. A vita befejezése után *Zsitray Tibor* igazságügyminiszter mondott beszédet.

Julius hó 31-ig kérhető a földreformföldök magas vételárának újabb megállapítása.

A Vasárnap június hó 19-én megjelent 25-ik számában *Rendelet a földhözjutottak megsegítéséről* címen cikket közöltünk, melyben részletesen ismertettük a 3200—M. E. számú kormányrendelet nagyfontosságú intézkedéseit. Közöltük a rendeletnek azt a pontját is, mely módot nyújt a juttatott ingatlan vételárának újabb megállapítására.

Tekintettel arra a körülményre, hogy a most következő két hét folyamán még lehet kérni a vételár újabb megállapítását, szükségesnek tartjuk olvasóink figyelmét

ismét felhívni a rendelet idevágó intézkedésére, mely így hangzik:

Ha a mezőgazdasági célokra juttatott terület megváltási ára a kataszteri értéket meghaladó összegben volt megállapítva és az 1931. december hó 31-iki állapot szerint kimutatott kataszteri értéket is meghaladja, a földhözjutott legkésőbb 1932. évi július hó 31-ig az Országos Földbirtokrendező Bíróságnál (Budapest, V., Klotild-utca 15.) a vételárnak újabb megállapítását kérheti.

Nincs főbbé német jóvátétel!

A lausannei értekezlet döntő sikerrel ért véget — Magyarország a keleti jóvátétel rendezéséig, december 15-ig, újabb moratóriumot kapott.

Három hetes szakadatlan, sokszor felborulással fenyegető alkudozás után a lausannei jóvátételi értekezlet véget ért és mintha csak ez az értekezlet akarta volna visszahozni az emberiség megrendült bizalmát az egymást sűrűn követő nemzetközi értekezletek helyességében, a lausannei értekezlet valóban nagyjelentőségű, döntő eredményt ért el. A jóvátételi és különösen a német jóvátételi kérdés egyik legfőbb oka volt a világ megrendült politikai és gazdasági egyensúlyának, ha tehát ez a kérdés lekerült a napirendről és mint *MacDonald* angol miniszterelnök mondotta: „a jóvátételek fejezete végkép lezárult”, ez mindenképpen azt az öröndetes fordulatot igazolja, hogy az ugynevezett győzők lelkeben is felülkerekedett a józan belátás, a megértés és saját jól felfogott érdekeik felismerése. A lausannei értekezlet legfőbb eredménye nem a számszerű meg egyezésben, nem az elért engedményekben és a megmaradt követelésekben, hanem abban rejlik, hogy a bizalmatlanság kiirtása felé tette meg az első nagy lépést. Ha ezt az utat követi a genfi leszerelési értekezlet is, semmi kétség aziránt, hogy a világ népeire az annyira sóvárgott jobb napok végre fel fognak virradni!

A lausannei megegyezés szerint Németország az eddigi 35 milliárd aranyárka jóvátétel helyett három-

milliárd aranyárka átalányösszeget fizet. Erről az összegről Németország kincstári jegyeket ad a bázei Nemzetközi Fizetések Bankjának. A kincstári jegyeket a bank csak három év múlva hozhatja forgalomba a nemzetközi pénzpiacon, de csakis akkor, ha a piac helyzete megengedi. A keleti jóvátételek kérdésének szabályozására (ez érdeklí Magyarországot), külön bizottságot küld ki az értekezlet; egyébként a folyó évi június hó 30-án lejárt moratóriumot folyó évi december hó 15-ig meghosszabbították. Magyarország tehát eddig nem fizet jóvátételt és egyébként is minden remény megvan arra, hogy Magyarország jóvátételi kötelezettségeit teljesen törölni fogják. Végül az értekezlet külön bizottságot küldött ki Közép- és Kelet-Európa pénzügyi újjáépítése és a gabonakerés megoldásának ügyében.

A lausannei megállapodásokat július hó 9-én irták alá ünnepélyes külsőségek között. *MacDonald* angol miniszterelnök, akinek legnagyobb érdeme van a sikerben, beszédet mondott a záróülésem.

— Három teljes héten át küzdöttünk a megegyezésért — mondotta *MacDonald*. — A küzdelem nem volt könnyű, mert a népek, éppen úgy, mint az egyes emberek is, ragaszkodnak emlékeikhez. Ha azonban előre akarunk haladni, akkor meg kell szabadulnunk ezektől

A pestvármegyei népművelési előadói tanfolyam vezetősége és hallgatói Balatonföldváron.

1. Erdélyi Lóránt dr., Pest vármegye alispánja. 2. Boicsánczy Lukács népművelési igazgató. 3. Horn József gyümölcsészeti fő-felügyelő. 4. Szekeres László dr., a Faluszövetség főtitkára.

az emlékektől. A lausannei értekezlet *egy nagy könyv utolsó, de egyúttal első oldala is*. A jóvátételek fejezete végkép lezárult. A nagy jóvátételi fizetések, amelyek Európa romlását jelentették, minden bajnak okai voltak. A lausannei értekezleten sikerült végre megtalálnunk a legegyszerűbb és legészszerűbb megoldást. Szerződésünkbe nem vettünk fel politikai záradékot, de kijelenthetem, hogy *addig nem számíthatunk tartós békére és biztonságra, amíg a leszerelési értekezlet munkája eredménnyel nem járt*. Nehéz dolog áttörni a fejlődés vonalát, de feltétlenül szükséges, hogy kártyáinkat kirakjuk az asztalra. *Széles út nyílik meg előttünk — kiáltotta végül lekes hangon MacDonald — és ez a széles út az emberiség biztossága és jóléte felé vezet!*

Az angol miniszterelnök beszédét az értekezlet résztvevői hosszu és lelkes éljenzéssel fogadták.

Itt említjük meg, hogy a lausanne-i értekezleten magyar részről *Walkó Lajos* külügyminiszter vett részt, aki nagyjelentőségű tárgyalásokat folytatott a külföld vezető államférfiaival.

Két amerikai pilóta átrepülte az óceánt.

Két amerikai pilóta: *Mattern* és *Griffin* világszerte repülésre indult és utjának első és legnehezebb része: az *óceánrepülés és közbeeső leszállás nélkül Berlinig való eljutás sikerült*. Newyorkból Berlinig *huszonkilenc és fél óra alatt tették meg az utat*. A két amerikai pilóta pontosan elkészített menetrend alapján akarta körülrepülni a földet s *hat napra tervezett utjuk* minden órája pontosan be volt osztva. A két pilóta délután hat órakor szállt le *Berlinben* és este kilenc órakor folytatta útját *Moszkva* felé. Éjszakának idején azonban viharba kerültek és *egy szélroham földhöz vágta a repülőgépet*. A baleset *Minszk-től* mintegy hatvan kilométerre történt, az orosz-lengyel határ közelében. *Mattern* komolyabban megsérült, *Griffin* csak könnyű zúzódásokat szenvedett. A világszerte ut ilyenformán elmaradt.

Elkészült a Szent István-napi programm.

A főváros *Idegenforgalmi Hivatala*, a többi idegenforgalmi szervezetekkel karöltve, elkészítette az idei Szent István-napi ünnepségek programját. Ujítás lesz az, hogy az egyházi körmenetet *népviseleti csoportokkal* bővítik ki. A vidéki népművelési bizottságok már javában gyűjtik a csoportokat, amelyek bekapcsolódnak majd a körmenetbe.

Az ünnepségek világi része is igen fényesnek ígérkezik. A *Paulini Béla* által rendezett *Gyöngyös bokrétát*, a magyar földművesnépnek ezt a dalos-táncos szereplését, mint már jelentettük, megismétlik, még pedig ezúttal a *Nemzeti Színházban*. A Gyöngyös bokréta tavalyi nagy sikerén felbuzdulva, az idén nagy versengés indult meg a vidéki falvak között, mert mindenki részt akar venni a bokrétában. Csak úgy lehet megoldani mindenki megelégedésére a kérdést, hogy *esztendőkre előre beosztják a jelentkezőket és így minden évben az ország más-más vidéke kerül sorra*. Ujítás lesz a tüzijátékoknál is, amennyiben a most folyó próbakísérletek sikeresen végződnek. Ezek a kísérletek arra vonatkoznak, hogy *ne csak rakéta-tüzijáték legyen, hanem a budai Dunapart több pontján is tüzijáték-falakat rendezzenek*.

Felemelték a tej árát.

A földművelésügyi miniszter Budapest és környékére nézve a *tej fogyasztási árát literenként 34 fillérben állapította meg*. Szükségessé tette a tejárnak további rendelkezésig literenként 2 fillérrel való emelését egyrészt a tejjáállatoknak az *Országos Tejgazdasági Bizottság* által megállapított ezidőszerinti üzemi költsége, másrészt az a körülmény, hogy most már számításba kellett venni az *árkiegészítő alapba fizetendő összegeket is*. Ezek az összegek telepkezelen átmenő tejeknél literenként 0,80, a közvetlenül szállítóknál pedig literenként 2 fillérben állapították meg.

Két hónap múlva előkerült két elveszettnek hitt német repülő.

A nyugatausztráliai *Perth* kikötővárosból érkező jelentések szerint egy bennszülött faluban megtalálták *Bertram* és *Klausmann* német pilótákat, akik közel két hónappal ezelőtt nyomtalanul eltűntek. *Bertram* és *Klausmann* ausztráliai távrepülést kíséreltek meg s május 15-én startoltak az ausztráliai kontinenssel szomszédos *Timor-szigetről Port Darwin* nyugatausztráliai kikötő felé. A timorszigeti start óta nyomuk veszett s már az a hír terjedt el róluk, hogy *bennszülöttek felkoncolták őket*. A több mint másfél hónapja tartó kutatások során nemrégiben megtalálták a nyugatausztráliai partvidéken a pilóták repülőgépét, amelyről azonban *hiányoztak az uszótalpak*. Ebből arra következtettek, hogy *Bertram* és *Klausmann* az uszótalpakat csónakká alakították át, így próbálták továbbjutni a lakatlan vidékről. Néhány nappal később a tenger partján lányomaikat is megtalálták. A német repülőkre mintegy 12 mérföldnyire bukkantak attól a helytől, ahol repülőgépuket hátrahagyták. A bennszülöttek élelmezték őket *kenguruhussal*, míg június 22-én *Drysdale-ből* érkezett más bennszülöttek futárt küldtek *Marshall* rendőrbiztos segélyexpedíciójához. *Marshall* annakidején a repülőgép környékének területét kutatta át. *Bertram* feltalálásuk alkalmával már alig tudott járni. Mikor meglátta az ausztráliai tisztviselőt, elhaló hangon *kenyeret* kért tőle. Többet azután nem tudott szólni. Miután kevés táplálékot vett magához, röviden beszámolt sorsáról. A repülő az *óceán felett dühöngő sulyos vihar* következtében teljesen elvesztették tájékozódásukat és május 15-én az ausztráliai szárazföldön leszállottak. Egész élelmiszert-

készletük néhány csomag kétszersültből és gyümölcskonzervekből állott. A készletek elfogyasztása után *csigákból és a motorhűtő vizéből éltek*. A legutóbbi napokban már oly gyenge volt a két repülő, hogy *naponta csak félórát tudtak tölteni a kagylókereséssel*. Junius 25-én mintegy két kilométernyire tőlük gőzöst pillantottak meg, de a gőzösről *nem vették őket észre*. Ugyanígy jártak néhány nappal ezelőtt egy *felettük elhaladó repülőgéppel is*. A repülők megkísérelték, hogy *Wyndhamig*, a legközelebbi városig evezzenek, de kísérletük meddő maradt. Junius 22-én aztán egy *drydalei bennszülött bukkant rá a repülőkre*, aki egy halat adott nekik enni. Később több *drydalei bennszülött érkezett*, akik a *missziós állomásról hoztak élelmiszereket és nemsokára a mentőexpedíció is rábukkant az elveszett repülőkre*.

Junius időjárása rendellenes volt az idén.

A *Meteorológiai Intézet* szerint junius középhőmérséklete 18,7 fok Celsius volt és a *százéves átlaggal szemben 1,4 fokkal hűvösebb*. A legnagyobb meleg nem érte el junius folyamán a 30 fokot, tehát forróság még a száraz időszakokban (junius 10—15-ike, valamint 26—30-ika közt) sem jelentkezett. A nyári napok száma csak 9-re emelkedett. A sokévi átlaggal szemben a hiány 6 nap, *teljesen igazolva hőmérsékletileg, hogy miért kellett az idei aratásnak kitolódnia*. Már az előző hónapok is hűvösök voltak, junius hónapban pedig hiányzott az érési meleg. Az elmúlt hónap folyamán a napi hőmérséklet csak 9 napon haladta meg az illető napok hatvanéves átlaghőmérsékletét, míg 21 napon annak alatta maradt. Ez is erősen kidomborítja junius hűvös jellegét. A legerősebb lehűlés junius 11-én 9 fokot tett ki. Junius 25-én a hőmérséklet napl közepé csak 14,5 fok, azaz olyan alacsony volt, amilyen csak 1912-ben fordult elő ezen a napon az utóbbi 60 év alatt. A levegő nedvessége 63 százalékot tett ki, közel átlagos érték. Az égbolt nagyon derűs, mert csak 45 százalékát fedték felhők, míg a napsütéses órák száma 306, a sokévi átlagot *több mint 10 százalékkal meghaladva*. A csapadék mennyisége csak 52 mm-t ért el és két esős időszakban volt részünk, egymint 1—5, valamint 20—25-ike között. Közben pedig a *hűvös nyugati szelek uralkodtak, az inkább derült időjárás mellett sem adta lehetőséget arra, hogy erősebb felmelegedés álljon elő*. A lehullott eső mennyisége a 60 éves átlagnak csak 76 százalékát tette ki. Junius rendszerint inkább hűvös és esős szokott lenni, az idén a *hűvösség csapadékhányaggal párosult, legalább is Budapesten*.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház utolsó nyári ülése.

A képviselőház **július hó 5-én, kedden** tartotta a nyári szünet előtti utolsó ülését. *Atmáry* László elnök bemutatta a felsőház átíratát a letárgyalt és elfogadott törvényjavaslatokról. Majd bemutatta *Kossalka* János levelét, melyben lemond Budapest első kerületében nyert mandátumáról. Napirend előtt *Sándor* István a tejröndeletnek a vidékre is tervezett kiterjesztése kérdésében szólalt fel. *Kun* Béla a tanítók szomorú sorsát esettelte.

Ezután az elnök azt indítványozta, hogy a *Ház legközelebbi ülését október hó 26-án tartsa* és azon határozzon a további teendőkről. A Ház az elnök indítványát elfogadta és ezzel az ülés véget ért.

Julius 17-én lesz a választás a kispárdai kerületben.

Kállay Tamás lemondása folytán a *kispárdai kerületben július 17-én tartják meg az új képviselőválasztást*. A választási mozgalom teljes erővel megindult. Három jelölt száll síkra, még pedig *Moser* Ernő egységspárti, a kerület hosszú éveken át volt képviselője, *Osváth* Pál dr. ügyvéd független kispárdapárti és *Jordánczai* Pál nemzeti radikális párti programmal. *Moser* Ernő az aláírások legnagyobb részét már az *első nap megszerezte*.

Ugorkavásár a budapesti Dunaparton.

MEZŐGAZDASÁG

Tájékoztató a tej és tejtermékek forgalmáról.

Irta: Szanyi István kir. fővegyész.

A mindennapi kenyér mellett a tej, vaj, túró, tejfél és a sajt az emberiség legrégebb, legáltalánosabb és talán a legtöbbféle eledelei közé tartozik. Azonban nemcsak fontosak és szinte nélkülözhetetlenek ezek, hanem kényesek, könnyen romlók és hamisíthatók is. Ezért forgalombahozatalukat és árusításukat rendeletek szabályozzák. Vonatkoznak a hatósági intézkedések a tej és tejtermékek természetes mivoltára, hamisíthatatlanságára, tisztaságára és összetételére, valamint az egészségügyi szempontokra is. A rendeletek senkitől sem kívánnak lehetlent, de feltétlenül védeni kell a tájékozatlan fogyasztók érdekeit is a gyenge minőségű, vagy hamisított árukkal szemben.

Ha kellő gondossággal, tisztasággal és lelkiismeretességgel történik a fejtés, tejszelés és a tejtermékek készítése, úgy soha sem lesz a termelőnek és az árusnak a hatósággal ügye-baja. A fogyasztó sem fog panaszkodni, mert tiszta és izletes, valamint teljes tápértékű tejet és tejterméket vásárolhat.

Ezért célszerű rámutatni arra, hogy mennyire fontos az elővigyázat, a tisztaság és a gondosság. Másrészt a termelőnek, kereskedőnek is ismernie kell azokat a kivánalmakat, amelyek a hatósági intézkedések rendelkeznek el. Végül a vásárlónak is tudnia kell, hogy mire ügyeljen és hogyan kerülheti el károsodását.

Mindig két elv lebegjen szemünk előtt! Először az, hogy munkánk, fáradságunk gyümölcsét lássuk: vagyis hozzá juthassunk a tisztességes haszonhoz. Másodszor azonban ügyeljünk arra, hogy senkinek csalódást, kárt és veszteséget ne okozzunk gyenge, vagy rossz árunk eladásával.

Legyen ezért minden eladásra szánt termékünk és termékünk friss, romlatlan, egészséges és hamisítatlan

minőségű, valamint teljes tápértékű! Így tele kosarunk hamar kiürül a piacon, erszényünk pedig a jól csengő pengékkel telik meg. A városi lakosnak sem lesz panaszja a tej és tejtermékek minőségére és a megfelelő árat szívesen fizeti meg.

Amíg a tej és termékei a tehéntől a fogyasztó asztalára kerülnek, némi kezelésben, néha több kézen mennek keresztül. Így sok lehetőség nyílik a szennyeződésre, megromlásra és hamisításra.

A tisztátlan és rossz fejés, tejkezelés, valamint a hanyagság és tudatlanság, továbbá a tulzott nyereségvágy lehet az oka, hogy a tej és termékei elveszítik ízlesét és kívánatos mivoltukat, valamint tápértékükben is megfosztóznak.

A romlott és hamisított tej nemcsak anyagi kárt okoz a vásárlóknak, hanem betegséget is idézhet elő. A csecsemőknel és gyermekeknel néha súlyossá váló bélhurut sok esetben a szennyezett és vízzel hamisított tejtől eredhet.

Első és legfontosabb szabály a fejésnél, tejkezelésnél és a tejtermékek készítésénél a feltétlen tisztaság és körültekintő gondosság.

Fejni csak egészséges egyénnek, tiszta ruhában, vagy legalább tiszta kötényben és szappannal tisztára mosott kézzel szabad. Legyen tiszta az istálló, a tehén és a fejőedény is. A fejés alatt nem szabad a teheneket kefélni, tisztítani, sem az istállót seperni. Fejés előtt a tőgy nedves ruhával letörölnö. A fejés első sugarát ne engedjük a fejökébe folyni, mert az piszkos, tisztátalan. A kifejt tejet azonnal vigyük ki az istállóból, tiszta, fehér ruhán szűrjük át és tiszta ruhával letakarva, hűvös helyen tartsuk.

A fejésről még annyit, hogy a tehén tőgyét mindig egyfolytában és teljesen az utolsó cseppig ki kell fejni. Ezáltal tehenünk nem romlik el, másrészt tejünk mindig teljes zsirtartalmu lesz. A tejben ugyanis a fejés kezdetén kevesebb, a végén pedig sok a zsír. A piacra, vagy a csarnokba ezért csak olyan tejet szabad vinni, amelyben az egész fejés benne van. Borjunevelésnél is legjobb, ha két csecsembőt teljesen kifejünk és a másik kettőt engedjük át a borjunak. Így a növendék állat sem betegszik meg a tulzsiros tejtől.

A jelenleg érvényben lévő földmivelésügyi miniszteri rendelet szerint a *tejeskannán a tej minőségét jól olvasható betűkkel, feltűnő módon és el nem távolíthatóan fel kell tüntetni.* Vagyis jelezni kell, hogy a tej teljes-e, vagy főlözött-e. Vonatkozik ez természetesen a tejsarnokokban, élelmiszerüzletekben eladásra kerülő tejszóra is. A kannára, vagy tartályra tehát a kereskedő, tejszarnokos is a vevő által könnyen olvashatóan helyezze el a megfelelő jelzést:

A rendelet által megkívánt jelzések:

1. „Teljes tej.“
2. „Részben lefőlözött tej.“
3. „Teljesen lefőlözött tej.“

1. „Teljes tej“ az egészséges tehéntől megszakítás nélküli fejéssel teljesen kifejt, édes és romlatlan tej, amelyből semmi elvéve nem lett, sem ahhoz idegen anyagot nem tettek. Zsirtartalma legalább 3.3 százalék legyen. Ez azonban nem jelenti, hogy magasabb zsirtartalmu tej eladása nem okozhat büntetést. Mert — ha megállapítható a vizezés, vagy a főlözés például istállópróbával — a 3.3 százaléknál zsirosabb tejszóra teljes tejként való eladása is büntetett. Az Alföldön a „teljes tej“ átlagos zsirtartalma 4 százalék körül van.

2. „Részben lefőlözött tej“ az, amelynek zsirtartalma legalább 2 százalék.

3. A „teljesen lefőlözött tej“ zsirtartalma 2 százalék aluli.

Ha a tejeskannán semmiféle felírás, jelzés nincs, a benne levő tej mindig teljes tejszóra tekintetik.

Miután tehát többféle minőségű és így különböző táp-

értékű tej kerülhet eladásra, a vásárló minden alkalommal gondosan nézze meg és olvassa el a tejeskanna felírását. A lefőlözött tej ugyanis kisebb zsirtartalma következtében kevésbé tápláló. Így a főlözött tej csak kisebb áron vásárlható meg, mint a teljes tej. Ha például a teljes tej literenkénti ára 20 fillér, egy a főlözött a zsirtartalom szerint csak 5—14 fillért ér. A piacon tehát a fogyasztó a saját jól felfogott érdekében igen ügyveljen arra, hogy van-e felírás a tejeskannán és milyen. A főlözött tejt még akkor se adja meg a teljes tej árát, ha az árus bizonyítgatja, hogy a kannában teljes tej van. Ha teljes tej van a kannában, miért „főlözött“ a jelzés?

Tejt házhoz vinni csak a vevő írásbeli megrendelésére szabad. *Tehát tejjel házalni tilos.* Mindenkinél, aki tejet, vagy tejtermékeket visz eladásra, személyazonossági igazolvány legyen.

A kannában levő tejet minden kimérés előtt alaposan fel kell keverni, hogy a zsír egyenletesen keveredjék el az egész tejben.

A tejtermékek készítésénél is a tisztaság és a gondosság a fő követelmény.

A tejfel összegyűjtésénél ne merítsük nagyon mélyre a köcsögbe a főlöző kanalat, hogy alvadék ne jusson a tejbe. A tejfel ugyanis, mint neve is mondja, nem aludt tej, hanem a tej főle, zsiros része. Az aludt tejfel kevert tejfel nemcsak a vevőket riasztja el, hanem hatósági mintavétel esetén büntetést is okozhat.

A turóöntést se hagyjuk a hetipiac reggelére. Így elég idő lesz arra, hogy a savó feleslege kicsurogjon. A savó tökéletesebb eltávolítása céljából jó néhányszor turós zacskót kézzel összenyomni. A fogyasztó nem szereti a savódus turót, de a nagyon szárazat sem. Ezért az aludt tejet nem célszerű nagyon felmelegíteni. Ha géppel főlözött tejből készült turót akarunk eladni, egy a kosárba egy kis táblácskát tegyünk „savány tehenturó“ felírással. Így a vevő látja, mit vesz és a hatóság sem indít eljárást a teljesen zsirtalan turónak jelzés nélküli árusításáért. A vevő a piacon nyomja össze kissé a turós ruhát. Ha ekkor a savó erősen folyik, ne vegye meg, mert igen sok a savó benne.

Ha a vajat kanállal kissé megnyomjuk, legfeljebb egy-két csepp irónak szabad kigyöngyözni. Ha több csepp jön elő, a vaj nagyon irós, nem lett jól kidolgozva, kigyurva. Az ilyen vaj kisebb tápértékű és hamar romlik is. Ezt tehát nem célszerű megvenni. *A tulsok író tartalmazó vajat forgalomba hozni nem szabad, ezért büntetés jár.*

Sem a tejszóra és tejszóra kézzel belenyulni, sem a vajat, turót fogdosni nem szabad. Ez egészségtelen és izléstelen. De nem is gusztusos az a tej, amelybe valaki beleivott, vagy az a tejfel, amelybe más az ujját dugta. *Ha a vevő meg akarja izlelni a tejet, tejfelt, stb., hozzon magával tiszta kanálkát és azzal kóstoljon.* Ép így nem szabad a tejfelt a mérőedényekből ujjal kikotorni sem.

A piacon a tejet, tejfelt gondosan védjük a portól, piszkóktól. Tartsuk ezért lefedve a kannát, tejszóra fazeakat. A turót is gondosan takarjuk le. *A vajat pedig csomagoljuk zsirpapírba.* Így tisztán őrizhetjük azt meg. Attól a termelőtől és árustól, aki tisztán tartja és kezeli áruát, szívesebben vásárolnak, mint a hanyagtól. A tisztaságot nem kedvelővel bizony megtörténhetik, hogy hazafelé is nyomja fejét a „bú“ és az el nem adott „tejhazon“ sulya.

Amint savanyu, piszkos és bűzös szagu tejet nem szabad eladni, épugy tiltva van romlott, keserű, vagy erjedt tejfelt és penészes, kellemetlen szagu és nyálkás turót vinni a piacra. Ezáltal bizony elmaradnak a vevők. A szennyezett és romlott árukat pedig a hatóság elkobozza, megsemmisíti és a megérdemelt büntetés sem marad el a kihágási eljárás végén.

Tiszta legyen a tejeskanna és a tejeles fazék, valamint a turós ruha is. Vajat és turót újságpapírba nem szabad csomagolni. Tejet pedig boros üvegben ne vigyünk a piacra. *Kamánk ne legyen rozsdás!* Tilos a horganyzott, vagy más ártalmas fémből készült tejesedények használata is. A horganyzott bádógból készült kannában levő tejtől gyomorrontást, bélgörcsöt is lehet kapni.

A kereskedelem egyik sarkalatos tétele: ki mit kap, azért tartozik. A termelő és az árus pénz kap, tehát tartozik kifogástalanul tiszta, jóízű és teljes tápértékű árut adni. Így kívánja ezt a rend és az igazság.

Minden munkánkban ne a büntetéstől való félelem, hanem az igazság szeretete és embertársaink megbecsülése vezessen bennünket. Így állandó és biztos keresetre tehetünk szert áruink eladása folytán. Nem is ér bennünket büntetés sem. Ok nélkül különben senkit sem szégyenítenek meg azzal, hogy nevét dobszóval hirdetik ki, mint élelmiszerhamisítót.

Ha a termelőnek, árusnak, kereskedőnek vagy fogyasztónak bármiféle panasa volna az élelmiszerekkel kapcsolatban, vagy felvilágosításra, szaktanácsra volna szüksége, forduljon bizalommal a vegyikísérleti állomásokhoz. Bárminő élelmiszer-forgalmi, mezőgazdasági, takarmányozási stb. kérdésben ingyen nyerhet bőséges tájékoztatást, tanácsot. *A vegyikísérleti állomások egyik feladata ugyanis a mezőgazdaság, élelmiszeripar és a kereskedelem, továbbá a fogyasztók segítségére lenni, valamint elősegíteni a gazdaságos termelést, utbaigazítást adni; védeni az igazat, de üldözni és büntetni a hamisságot, a hamisítót.*

A magyar királyi földművelésügyi minisztérium első sorban a mezőgazdaság, a termelők és a kisgazdák érdekeinek védelmére létesítette a mezőgazdasági vegyikísérleti állomásokat. Ezenkívül azonban minden más anyagvizsgálatra, anyagminősítésre szolgáló műszerrel is felszerelte, hogy a kereskedelem és ipar, valamint az egyes emberek, a fogyasztók is sok kérdésben igénybevehessék a vegyikísérleti állomások kémiai, fizikai és mikroszkópiai vizsgálatait.

Sok esetben előfordul ugyanis, hogy valamely termék, vagy ipari cikk, vagy más anyag minőségéről, összetételéről, hasznos, vagy ártalmas alkotórészeiről kellene valamit megtudni. Mivel senki sem mindentudó és az anyagok belsejébe sem lehet belátni, feltétlenül szükséges a vegyvizsgálat, amit a vegyikísérleti állomások végeznek. Nemcsak célszerű, hanem legtöbbször hasznót jelent a vegyikísérleti állomásokat felkeresni és azok vegyvizsgálatait, anyagminősítését, szakvéleményét és szaktanácsát kikérni.

Vegyikísérleti állomások vannak hazánkban a következő városokban: Budapest, Debrecen, Győr, Kalocsa, Kecskemét, Magyaróvár, Miskolc, Pécs, Sopron, Szeged, Székesfehérvár, Szombathely és Ujpest.

APRÓ JÓTANÁCSOK.

Igaz az a mondás: „A jó gazda kapával öntöz”. Így csak röviden ismételjük ez alkalommal, hogy ne később a kapálásokkal, mert minél gyomosabb a vetés, annál több nedvességet vannak el a gyomok a kulturnövények előtt s a késői kapálás kevésbé kiadós és költségesebb, mint ha idejében végezzük azt. Ne kapáljunk mélyen, mert minél mélyebben kapáljuk fel a talaj felszínét, annál inkább kiszáritjuk a talajt. Kapáljunk tehát lehetőleg sekélyen, de akként, hogy gyom ne maradjon a kapa után. Ne kapáljunk akkor, amidőn a talaj sáros, de igyekezzünk lehetőleg minden eső után kapálni, esetleg csak lókapákkal, mert a csapadék elraktározásának legjobb és legolcsóbb módja. A kikelt tengerit, csalamádét feltétlenül fogasoljuk meg még kapálás előtt, ezzel főképpen sok fiatal kelésű vadrepét, repesént irtunk. A megsarabolt répát, minthogy a sarabolás csak a sorközökre szorítkozik s nem tanácsos az egészen fiatal növényeket megbolygatni s így sarabolás után a répasorok rendszerint cserepes csikokként mutatkoznak, ajánlatos a sarabolás után azonnal könnyű hengerral megjártni, minek következtében ezek a cserepes csikok is fellazulnak s a répavetés jobban megerősödik az első rendes kapálás alá.

Garibaldi most leleplezett mellszobra a budapesti Múzeumkertben.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Háztartási tanfolyam Nagykőrösön.

A nagykőrösi m. kir. téli gazdasági iskolában megnyílt a földművelésügyi minisztérium háztartási tanfolyama július hó 4-én. A tanfolyam célja a 15 éven felüli leányok háztartási és gazdasági oktatása. A tanfolyam tanárnője Szilárd Mária és Rullényi Sarolta.

A győri kamara közgyűlése.

A Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara győri közgyűlésén Khuen-Héderváry Károly gróf elnöki megnyitójában a gazdasági kérdésekkel foglalkozott. Az az elzárkózás, — mondotta — mely az ipari országok részéről a mezőgazdasági országok felé megnyilvánul, általános jellegű, pedig, ha az exportállamok elpusztulnak, akkor el fognak pusztulni az importállamok is. A kormány mindent elkövetett, hogy a mezőgazdasági termények kivételét biztosítsa, a Felsődunántúlon azonban nagy súlyt kell vetni az állatexportra is. A gazdaságokról szólva, hangoztatta, hogy átmeneti kiméleti időt kell biztosítani. Horváth Jenő miniszteri tanácsos, a földművelésügyi miniszter nevében, Kocs Mihály az Országos Mezőgazdasági Kamara nevében meleg szavakkal üdvözölték a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamarát tízéves fennállása alkalmából. A közgyűlés határozati javaslatot fogadott el a mezőgazdasági hitel rendezése ügyében.

Nemesített buzavetőmag kapható.

A földművelésügyi minisztérium a Növénytermelési Hivatal útján az idén is folytatja a múlt évben megkezdett egységes termelésre irányuló minőségi buzavetőmag akcióját. Az akció keretében körülbelül 1000—1500 vagon buzavetőmagot fognak kiosztani, részint nemesítő, részint szaporító gazdaságokból. Az akcióban való részvételi szándékot vagy közvetlenül a Növénytermelési Hivatalnál (földművelésügyi minisztérium) vagy az illetékes vármegyei gazdasági felügyelőségél kell legkésőbb július végéig írásban bejelenteni. Az akció keretében a vetőmag felárát és a vasuti szállítási költséget a földművelésügyi kormány vállalja magára, az igénylő gazda a buzának csak a budapesti tőzsdei árát és az eladót illető 4 pengő boletta értékét tartozik megfizetni. Egyébként az akció boletmentes. Kistermelőknél, ha a vetőmagot nem kell vasuton szállítani, a földművelésügyi kormány még a tőzsdei árból is megtérít mázsánként egy pengőt. Kistermelőknek össze kell állniuk (község, gazdakör) és az igénylést együttesen kell bejelenteniük, mert 40—50 mázsán alul a kiutalás nehézségekbe ütközik.

A mátészalkai téli gazdasági iskola tanulmányi kirándulása.

A mátészalkai m. kir. téli gazdasági iskola tanári kara 63 növendékével jól sikerült tanulmányi kirándulást rendezett a nagykállyi mezőgazdasági szakiskolához folyó hó 3-án. Kora reggel érkeztek meg, ahol az iskola igazgatója, tanári kara és növendékei fogadták őket. Már az iskola belterülete is csodálattal lepte meg a kirándulókat, hogy a régi homokpusztaságot mily széppé tette 24 év alatt az iskola szervező és most is vezető igazgatója. Rövid pihenő után a gazdaságot tekintették meg. Kállay Kornél gazdaságvezető tanár magyarázatai mellett figyelve a különböző növények okszerű termelési módjait, majd Szabó Miklós kertészeti intéző utbaigazításai mellett az iskola boltgárkertészetét, torma telepét, öntözőberendezését tanulmányozták és láthaták, hogyan lehet a mai válságos helyzetben is jövedelmet kiesikarni a földből. Azután az iskola állattenyésztését mutatta be Neth Aladár, elbeszélve a kiránduló ifjúságnak, hogy miképpen sikerült az iskola állattenyésztését ily magas fokra emelni és jó szaktanácsokkal látta el az érdeklődőket. Mikor már minden végignézték, az iskola igazgatója magyaros vendégszeretettel megvendégelte őket, elutazás előtt pedig még fűrdözhettek is az öntöző berendezéshez tartozó hatalmas vízmedencében. Sok hasznosat tapasztalva, kellemes emlékekkel tértek haza a késő esti órákban.

Ismét csökkent a buza termés.

A földművelésügyi minisztérium július hó 9-én kiadott jelentése szerint a *repece* idej vetésterülete 21.609 kat. hold és ezen a területen mintegy 89.209 mázsa termésre van kilátás. A *buzsa* idej vetésterülete 2.786.855 kat. hold. Ezen a területen holdanként országos átlagban 6.46 métermázsa, összesen mintegy 18.000.031 métermázsa buza termett. A *mult évhez képest mintegy 1.745.059 mázsával gyengébb buza-termésre számíthatunk. A rozs* idej vetésterülete 1.098.075 kat. hold és ezen a területen holdanként országos átlagban 6.26 mázsa, összesen mintegy 6.874.100 mázsa rozstermés remélhető. A *mult évhez képest az idej termés mintegy 1.369.200 mázsával több. Az árpa* idej vetésterülete 814.209 kat. hold, ezen a területen holdanként 6.99 mázsa átlag, vagyis összesen mintegy 5.698.600 mázsa a valószínű termés. A *mult évhez képest az idej árpatermés mintegy 937.600 mázsával többnek mutatkozik. A zab* a csapadéokra javult ugyan, de a legtöbb helyen ritka. A *tegyeri* második kapálását a legtöbb helyen befejezték. A *kerti vetemények* általában jól fejlődtek, részben már piacra is kerültek. A *legetők* fűnövése a szárazság miatt megakadt. Az egész országban igen sok a hullott, hibás és férgező gyümölcs. *Alma, körte, szilva és dió* vidékenként változóan közepes, illetve gyöngye termést ígér. A *szőlők* állapota általában kielégítő.

Védekezés a szerezpenpoloska ellen.

A földművelésügyi miniszter az elmúlt héten szakértekezletet hívott egybe a *szerezpenpoloska* és válfajainak a gabonafélékben okozott kártételeinek megállapítása, valamint az azokkal szemben eredményesnek ígérkező védekezési eljárás megvitatása céljából. Az értekezleten egyelőre megállapítást nyert a fertőzés elterjedése és mérvé, továbbá a kártevők életkörülményei és élettani hatásai, valamint az, hogy a védekezésre vonatkozólag eddig tett kísérletek eredményel kecsegtetnek-e. A nagy horderejű kérdéssel egybeként a földművelésügyi minisztérium illetékes szakközegei állandóan foglalkoznak.

A budapesti gyapjuárverés.

A budapesti gyapjuárverés első sorozatát július hó 7-én délután rendezte a Gyapjuárverési Vállalat, ezután először a Futura r.-t. gyapjuosztályának vezetésevel. A vevőközöség ezidén is a szokott keretek között jelentkezett. Elsősorban a jól kezelt *uradalmi fésűgyapjuk* iránt érdeklődtek, úgy, hogy e tételek körül minden esetben megfelelő versenyessé fejlődött ki. Az aukción kialakult árbázis teljes egészében igazolta az utóbbi időben fizetett belföldi árakat, csupán csak a *legfinomabb posztógyapju* iránt hiányzott a várt vételkedv, ami arra vezethető vissza, hogy a külföldi vevők az ilyen minőségű gyapjura engedélyezett 50 százalékos valutáris könnyítést nem tartották kielégítőnek, mivel e mellett még mindig csak részben használhatták fel áruszállításból származó itteni pengőkövetelésüket. Árverés alá került összesen 5578 bál gyapju, melyből elkelt 2458 bál és eladatlan maradt 3120 bál különféle minőségű gyapju. Az egyes minőségekről fizetett átlagos árak a következők: Finom posztógyapju 1.32—2, középfinom szövetyapju 0.95—1.25, közép szövetyapju 0.92—1.07, finom fésűgyapju 1.15—1.30, középfinom fésűgyapju 0.92—1.20, közép fésűgyapju 0.88—1.15, hibás fésűgyapju 0.88, cigaya-gyapju 0.90—1 pengő kilogrammonként.

Megalakult a Gyümölestermelők Országos Egyesülete.

A Gyümölestermelők Országos Egyesületének alakuló közgyűlése július 8-án volt Budapesten, az OMGE nagytermében. A közgyűlésen Gyümörey György, Zala vármegye főispánja elnököl. A közgyűlés Lányi Márton országgyűlési képviselő előterjesztése alapján letárgyalta és egyhanguan elfogadta az egyesület alapszabályait. Utána megválasztották az egyesület elnökségét és tisztikarát. Tiszteletbeli elnökökké Somssich László grótot, Hoyos Miksa grótot, Waldótt Kelemen bárót és Staub Elemért választották. Országos elnök Kállay Miklós dr. ny. államtitkár, alelnökök Gyümörey György főispán és Sternád István lettek.

Farkas Géza a tiszáninneni református egyház főgondnoka. Az elmúlt héten ült össze a miskolci püspöki hivatalban Farkas István püspök elnöklésével a bizottság, amely a lemondott Dókus Ernő tiszáninneni református főgondnok utódjára beadott szavazatokat bontotta fel. Az egyházkerület kétszázkilenc gyülekezetéből összesen beadtak kétszázhuszonhét szavazatot. Valamennyi szavazat az abauji egyházmegye és a sárospataki főiskola gondnokára, Farkasfalvi Farkas Géza országgyűlési képviselőre esett.

Berezely Jenő meghalt. Berezely Jenő, a felsőház legidősebb tagja és korelnöke július hó 8-án éjjel, a nógrádmezei Berecén, 90 éves korában meghalt. Wlassics Gyula báró, a felsőház elnöke, Berezely Jenő elhunyt alkalmából melegehangon részvételt intézett az elhunyt fiához, Berezely Jenő igazságügyi minisztériumi helyettes államtitkárhoz. Egyidejűleg intézkedett azért, hogy a ravatalra a felsőház koszorúja elhelyeztessék. Az elhunytat július hó 12-én helyezték örök nyugalomra Berecén, igen nagy részvét mellett.

A pénzkölcsönt közvetítő ügynökök ellenőrzése. A kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben rámutat arra, hogy mezőgazdasági körök panasza szerint egyes pénzkölcsönt közvetítő ügynökök, különösen a vidéken oly módon folytatják ipari tevékenységüket, hogy *ebből a hitelt nyerő félre sérelem háramlik*. Bár a pénzkölcsönt közvetítő ipari tevékenység — mondja a miniszter — általában szükséges és ennek az iparnak működését nem kívánatos a már meglévő szabályokon kívül további korlátozásoknak alávetni, azt mégis meg kell akadályozni, hogy egyes ilyen ügynökök tevékenysége sértse a hitel-szerzés végett hozzájuk fordulókat érdekeit. Ezért a miniszter felhívja a másodfokú iparhatóságokat, *utasítsák a területükön működő elsőfokú iparhatóságokat, hogy a pénzkölcsönt közvetítő ügynökök működését szigorúan ellenőrizzék és szükség esetén haladéktalanul indítsák meg a kihágási eljárást*.

Négy évet kapott a Földhitelbank egyik igazgatója. A királyi ügyészség család és hitlen kezelés gyanúja miatt vádiratot adott ki Pender Kálmán Farkas, a vagyonbukott Földhitel Bank igazgató-könyvelője ellen, akinek ügyét most tárgyalta a büntetőtörvényszék Krayzell-tanácsa. A vádirat szerint Pender, aki főkönyvelője volt a banknak, 1924-től kezdve négy esztendőn át bűnös manipulációkat folytatott a könyvvezetésben. Kétháromezer pengős tételeket állított be adótartozások rendezésére, de a pénz nagy részét *saját céljaira fordította*. Kilencvenezer pengőre becsüli az ügyészség vádirata az összeget, amit ilyen módon jogtalanul szerzett magának. A bíróság bűnösnek mondotta ki Pender Kálmánt család és hitlen kezelés büntetésében és ezért négy évi fegyházra, tíz évi jogvesztésre és 4000 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Két szerelmes különös öngyilkossága a tutajon. A Rudabánya község mellett lévő Kistarón nem mindennapi szerelmi dráma játszódott le az elmúlt héten. Csermák István huszonöt éves munkás régóta udvarolt Juhász Anna tizenhat éves rudabányai leánynak. A napokban Csermák megkérte a leány kezét szüleitől, a jómódu szülők azonban nem egyeztek bele a házasságba s a kérést kikoszaratták. Az elkeseredett fiatal pár elhatározta, hogy öngyilkosságot követ el. *Csermák vastag fadarabokból tutajt készített, amelyhez a leányt hozzákötötte, majd elővette élesre fent kését és ötször a leány szívébe dőltte. Azután önmagát is a tutajhoz kötötte s ellökte a parttól a tutajt, amely a tó közepére kanyarodott és a legény sulya alatt elmerült.* A leány a szurások következtében azonnal meghalt, Csermák pedig a vízbefulladt.

Zászlótorozó.

*Aranyszölő, reményszínű
A falu zászlója.
Szántó-vető magyar gazda
A zászlótartója.
Selyem nemzetiszín szalag
Libeg-lobog rajta.
Vezessen majd győzelemre,
Ha a sors akarja.*

*Egyik felén szent korona,
Másik felén sarló,
A hűségben, munkakedvben
A magyar kitartó.
Légy hű zöldszínű zászlóddhoz
Magyar falu népe.
Védd meg mindig becsülettel,
Szállj a sikra érte.*

*Fel barátim, szántóvetők,
Gyertek csak alája,
Riadónkat, harchívónkat
Sok-sok falu várja.
Tettre készen figyeltetek
Zászlótorozónkra.
Ébredj, ébredj falu népe,
Útolt már az óra.*

*Megfogadjuk, te zöld zászló,
Hívek leszünk Hozzád,
Míg nemzetiszín szalaggal
Selymed alkalmazzák.
Nemzetünknek dicső fénye,
Míg beraggyog Téged,
Igaz magyar becsülettel
Sikra szállunk érted.*

Irte: KEGLOVICH JÁNOS.

A debreceni főispán felhívása a félvezetett gazdasági munkásokhoz. Hajdu és Bihar vármegye egyes községeiben a földmunkásokat és mezőgazdasági munkásokat arra biztatták, hogy a gazdák által felajánlott munkát ne fogadják el, változassanak a munkaalkalmak között, mert télen ugyanis megindul az inségakció, melynek során az államnak úgy is el kell tartani mindenkit. Ezekkel az eseményekkel kapcsolatban Vay László báró főispán és Rásó István, Hajdu vármegye alispánja, terjedelmes hirdetményt bocsátottak ki, amelyben a mezőgazdasági munkásság figyelmét felhívják arra, hogy a kínált munkaalkalmakat fogadja el, hívják fel az agitátoroknak, mert az állam és a társadalom nehéz helyzete miatt *télire aligha sikerül olyanmértű inségakciót lefolytatni, mint a tavalyi volt és az inségakcióban különben is csak azok részesülnek, akik betegek, öregek, vagy önhibájukon kívül nem kaptak munkát.*

Feleségét akarta kimenteni a vízből: megfulladt. Léway Elek dunavesseli járásbíró feleségével a Dunában fürdött. Fürdés közben észrevette, hogy felesége a vízben elvesztette a talajt. Bár uszni nem igen tudott, azonnal felesége után vetette magát, hogy azt kimentse. Feleségének sikerült közben egy kikötött csónakot elérni, amelybe belekapaszkodott, férje azonban a habokban elmerült. Léwayné aztán kimentették. A férj holttestét eddig nem sikerült kifogni.

Agyonlőtt egy erdőrt, aztán öngyilkos lett. A Csörnyeföldhöz tartozó vörösöki erdőben az elmúlt hét egyik napján Felső András husz éves segéderdőőr rövid szóváltás után szolgálati fegyverével rálőtt Sümegi Lajos erdőőrré, akit a sörétek a nyakán találtak és azonnali halált okoztak. Felső András tetének elkövetése után Tormaföld községbe menekült egy rokonához. Este hét óra körül, amikor látta, hogy esendőrök jönnek érte, fegyverével mellbelőtte magát és alig félóra múlva meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy Felső András tettét bosszúból követte el, mert az volt a meggyőződése, hogy felettese, Sümegi Lajos miatt akarták a szolgálatból elbocsátani.

Halálos villámütés rádiózás közben. Az ausztriai Gmünd közelében levő Weiten felett elvonuló zivatar alkalmával Dienst Nándor tanárt rádióhallgatás közben villámcsapás érte. A villám az antennán keresztül csapott be és a tanárt megölte. A közeli házban lakó szabót ugyanaz a villám a varrógéphez lódtította. A szabó fején súlyosan megsebesült. A zivatar alkalmával Hirschbachban a villám többől letépte a karját egy utazónak.

Letartóztatták a pénzeslevelek fosztogatóját. A postaigazgatóságra az elmúlt hónapokban panasz érkezett arról, hogy a 62-es postahivatalhoz érkezett külföldi levelekből kisebb-nagyobb összegek tűntek el. A postavezérigazgatóság utasítására házi nyomozás indult és rövidesen Lörinc László postatisztet fogták gyanuba, aki a 62-es postahivatalban teljesít szolgálatot. A házi vizsgálat megállapította, hogy Lörinc rendszeresen megdézsmálja a kezébe kerülő pénzesleveleket. Kitepogatta, melyik külföldről érkező levélben van pénz, ezeket a leveleket az osztályozásnál félretette, egy óvatlan pillanatban kibontotta és a pénzt kivetette belőle. Hónapokig tartó megfigyelés után az elmúlt héten rajtaütöttek és átkutatták a hivatali szekrényét. Lörinc szekrényében egész sereg felbontott levelet találtak és a zsebéből is előkerült egy idegen névre címzett levél. Megállapították, hogy Lörinc hónapok óta üzte a levéldézsmálást és nemrégiben 18.000 pengőért házat vásárolt Pest környékén. Megállapították azt is, hogy Lörinc egy alkalommal nem kevesebb, mint 1200 dollárt lopott ki egy külföldről érkezett levél borítékjából. A hűtlen postatisztet a rendőrség őrizetbe vette.

Elárverezték Békéssámsón község református templomát. A Magyar Protestáns Diákszövetség az elmúlt héten Menyhárt Pál országos elnök vezetésével elnöki tanácsulást tartott, amelyen Gonda Ferenc ügyvezetőelnök jelentést tett arról, a magyar protestáns világot közelebb-ről érdeklő, sajnálatos eseményről, hogy rövid idő alatt immár másodizben kell hirt hallani templomárverésről. Az első esetben Gömbös Gyula honvédelmi miniszter teljesen megnyugtató módon lépett közbe. Ennek ellenére most ujabbban az egyik altruista budapesti pénzügyintézet 5300 dollár adósság miatt elárvereztette Békéssámsón községben, a református egyház vagyonával együtt a templomot is. A szövetség határozatot fogadott el, amely szerint az egész protestáns diákság nevében legteljesebb mértékben elítéli a kapitalizmusnak eféle tulkapásait. Felkérlik a törvényhozókat, hogy törvényhozás útján tegyék lehetővé, hogy a jövőben bármely felekezet temploma elárverezés alá kerülhessen.

Igy védekezik a rikkancs a nyári nap ellen.

AZ UTOLSÓ CSOMÁD

R E G É N Y

17

IRTA: FÖLDES GÉZA

X.

A Ráki válasza.

Ráki vissza sem tekintett, pedig az apja még hívta is vissza. Ment ki a szabadba, a friss levegőre, mintha a hívó szót nem is hallotta volna.

Még Csomád ur sem látta ennyire felindulva a leányát. Még sem ment utána. Ezt ő meg nem tehetette. Őt soha sem vezetik az érzelmek s mivel mindent előre megmondol, szentül hitte, hogy a számításában ezuttal sem fog csalatkozni. Elvégre ő az apja. Ő az a himnemü független állampolgár, akinek akarata szerint kell mindennek igazodni ebben a házban.

— Öcsémuram, ha a lányom kiment, az nem baj. Én ezt a házasságot helyesnek tartom s most már szükségesnek is kinyilatkoztatom. S tudja meg, hogy ez így lesz!

Felleglaky Tóbiás e kétes értékű, de elég nagyhangu biztatás után nem nagy reménnyel bucsuzott el és ment haza.

Csomád ur pedig minden utógondolat nélkül látott a dolga után. Ő Rákít engedelmes gyermeknek ismerte és fel sem merte tételezni, hogy vele ellenkezni merne.

Ráki a kertben céltalanul sétálgatott. Még a sötét este is a kertben találta. Nagyon megiepte őt az apja támadása. Mert hát mi lett volna ez más, mint durva támadás. Támadás a legegényibb s egyuttal a legszentebb joga ellen.

Ráki azt sohasem tagadta, hogy a gyermeknevelés a szülőnek felelté nagy felelősséget ró a vállára. Hiszen, ha nem örködnék eléggé ébren, hogy a gyermek lelkében ne fejlődhessenek rossz tulajdonságok, az ő mulasztásuk miatt nő fel a gyermek a család szégyenére.

De ha felnőtt a gyermek, elérte a szülő ezzel a célját. Elég érett és elég értelmes ahhoz, hogy a saját sorsáról ő gondoskodjék. Hogy mer még az apja is ebben a kérdésben parancsolólag rendelkezni?

Hát ő, a leánya olyan, mint a lova?

A szemét sérti, ha a kocsis a szürkét a két sárgával összefogja. Azt hiszi, a leány még ennyi tekintetre sem méltó? Őt összefoghatja akárkivel? Még csak meg sem kérdezi: tetszik-e?

Családjogot, fajfenntartást s az ördög tudja, még mi mindent emleget. Hát én már annyira sülyedtem, mint akármelyik házi állatja, hogy gondosan kell vigyázni a — pedigréjére?

— Nem, édesapám, ezt így velem nem lehet soha elintézni. Elismerem, hogy az életet tőled kaptam, de azért a testem, lelkem az enyém s ezek felett egyedül csak én rendelkezem . . .

Késő este volt, mikor Ráki visszafordult. Bement egyenesen a szobájába. Vacsorára sem jött ki. A szobaleány bevitte az ételt. Talán evett is valamit, de az apjához nem ment ki az ebédlőbe.

Csomád ur egyedül vacsorált. Őt nem zavarta, hogy a leánya nem ült melléje. Mikor aztán az asztaltól felkelt, csak arról lehetett észrevenni, hogy valami rendkívüli dolog történt vele, hogy hangosan mormogta:

— Tudja azt Ráki jól, hogy egy Csomád nem változtatja meg soha a kimondott szót.

Egyideig még tett-vett a szobájában, aztán pár pára gyujtott és olvasta az ujságot. Nemsokára elálmosodott és lefeküdt.

Ezalatt a Ráki szobájában nagy dolgok történtek. Mindenek előtt leült az íróasztalához. Levelet irt az apjának. Meglátszott rajta, hogy nagyon meggondolta, megrágtta ennek a levélnek minden egyes szócskáját. Ebben sem volt semmi érzelmesség, csak a tiszta jogérzés, amelyet ő, a megsértett leány a szívében érzett. De olvassuk el magát a levelet:

(Folytatjuk.)

Vándor.

*Magányos vándor
Köborol az pusztán,
Körülötte táncol,
Szél giz-gazzal lustán.*

*Vándor mendegél,
Utját nem találja,
Homokot őszi szél,
Két szemébe vágja.*

*Őszi alkonyat
Ráborul a tájra,
A vándort elnyelte
Ködös est homálya.*

Irtta: Ifj. vitéz BUGYI JÁNOS (Örkény).

Háztartási tanfolyam Csongrádon. Folyó évi július 4-én hathetes háztartási tanfolyam nyílt meg a földművelésügyi minisztérium rendezésében. A tanfolyam iránt — bár Csongrád városában ez rövid időn belül a harmadik — rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg. Lelkes asszonyok és lányok csoportja törekszik elsajátítani az ügyes és takarékos főzés, gyümölcskonzerválás, szabás-varrás művészetének, különösen a mai viszonyok között annyira fontos tudományát.

Holtan találtak meg egy hazulról megszökött kevermes leányt. Egy héttel ezelőtt eltűnt *Kévermes* községből *Paplógó* Veronika tizenkilenc éves leány, akinek egyetlen vágya volt, hogy színésznő legyen. Eltűnése után vették észre otthon szülei, hogy a leány magával vitte megtakarított néhány ezer pengő készpénzüket is. Az eltűnés előtt *Paplógó* Veronika megismerkedett egy fiatalemberrel, aki vele egyidőben tűnt el a községből. Most a határban a falubeliek egy oszlásnak indult női holttestet találtak, amelyben felismerték *Paplógó* Veronikát. Megállapították, hogy öngyilkossági szándékkal megmérgezte magát és a mérget tartalmazó üveget is megtalálták kezében. *Ruhájából* azonban hiányzott a hazulról eltűnt pénz. A csendőrség az ismeretlen fiatalembert keresi.

Agyvértódulás, szívszorogás, nehéz légzés, félelemérzés, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság a természetes „**Ferenc József**“ keserűvíz használata által igen sokszor megszüntethetők. Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a **Ferenc József** víz a makacs székszorulás mindenféle jelenségeinél a legjobb szolgálatot teszi. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Öngyilkos lett a börtönből szabadult feleséggyilkos. Berta István inotai lakos tizenkét évvel ezelőtt *féltékenységből megölte a feleségét*, amiért tizenötévi fegyházra ítélték. Mivel a fegyházban jól viselte magát, most feltételes szabadságra bocsátották. Azóta *hozzátartozói mind meghaltak*. Néhány napig szomorúan ödöngött a faluban, majd tegnap kiment az erdőbe és *ott felakasztotta magát*.

Hatvanhat utasával elsüllyedt egy tengeralattjáró hajó. Borzalmas szerencsétlenség történt július hó 7-én a franciaországi Cherbourg közelében. A *Prométhée* nevű tengeralattjáró, amelyet 1930-ban bocsátottak vízre, elsüllyedt. A hadihajó a reggeli órákban kutatóútra indult a cherbourgi hadikikötőből. A tengeralattjáró, amely egyike volt a legújabb konstrukcióknak, egészen a déli órákig szabályszerűen végezte gyakorlatát. A Levi-fok környékén, Cherbourggal szemben, *minden látható ok nélkül egyszerre csak süllyedni kezdett*. Csak a parancsnok, aki két mérnök társaságában a megfigyelőtornyban tartózkodott, valamint négy matróznak, akik éppen a fedélzeten tartózkodtak, *sikerült megmenekülniük*. Ezeket egy, a közelben járó halászcsovs vette fel fedélzetére. A személyzet többi tagja, számszerűen *hatvanhatan*, nem tudott kijutni a vízre, noha a tenger mélysége itt mindössze 50 méter, úgyhogy még élve elérhették volna a víz felszínét. A katasztrófa oka teljesen ismeretlen és addig, amíg a tengeralattjárót nem emelték ki, nem is lehet a szerencsétlenség okát megállapítani. Arra *nincsen semmi remény, hogy a legénységet meg tudják menteni, mert a tengeralattjáró olyan hirtelen merült a víz alá, hogy nem lehetett már idő a nyílások bezárására*. Kétségtelen, hogy a szerencsétlen emberek *egyfől-egyig megfulladtak*.

Gyilkosság több száz ember szemeláttára. Lipták Mihály 26 éves *végreháza* legény *Mezőkövesházán* több fejszecsapással megölte *Biró Györgyné* battonyai asszonyt, aki a piacon árult. A *gyilkosságot a piac egész közönsége, többszáz ember nézte régi*. A gyilkos legény odament *Biró Györgyné* elé, a körülötte állók csak arra lettek figyelmesek, hogy Lipták Mihály és *Biróné* között egyre hevesebb szóváltás keletkezett. A legény hirtelen előrántott egy hálót, amelyet addig a kabátja alatt rejtgetett és a hálót rátaáradt az asszonyra, aki sikoltozva menekült. A legény utánfutott, fejbevégtá a menekülő asszonyt, aki összeesett és borzalmas seibeibe néhány perc múlva belehalt. Az első pillanatban annyira megrémítette a véres büncselekmény szemtanúit, hogy senki sem tudott az asszony segítségére sietni. *Amikor az első rémületből felocsudtak a körülállók, rárohantak a gyilkosra és csak a csendőrök tudták Liptákot a lincseléstől megmenteni*. Bekísérték a csendőrségre, ahol a gyilkos *nem volt hajlandó a gyilkosság okáról felvilágosítást adni*.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

Egy fél Y

(Beküldte ifj. Kántor Albert Dögéről.)

2. Szórejtvény.

Q N magaslat S

(Beküldte Kovács József Délegyházáról.)

3. Pontrejtvény.

T . r . e . z . a . a . á . n . p . t

(Beküldte Marton Károly Csikóstóttősről.)

4. Szórejtvény.

**L áfad ÁS
zápor valaminek a széle
(z)**

(Beküldte Gusztics János Háromfáról.)

5. Szórejtvény.

**Nem régi szerzetes da
(t=z)**

(Beküldte Illés Ferenc Fonyódról.)

A rejtvények helyes megfejtését és nyertesek névsorával a 32-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények helyes megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 26-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Pontrejtvény: **Vörösmarthy Mihály**. 2. Betűrejtvény: **Endresz**. 3. Számrejtvény: **Justice for Hungary**. 4. Szórejtvény: **Kegelem**. 5. Szórejtvény: **Jókai Mór**.

Megfejtették: Gergye Ferenc, Simon Viktor, Nyitrai János, Stier József, Baán Sándor, Karcagi Nemzeti Olvasókör, Molnár Sándor, Kistóth Lajos, Kiss István, ifj. K. Balogh József, ifj. Antók Imre.

Jutalomkönyvet nyertek: **Molnár Sándor (Tar)**, **Stier József (Baranyaszentlőrinc)**, ifj. **K. Balogh József (Döge)**.

A 27-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Vasárnap, július hó 17-én. Állat- és kirakodóvásár: Baja, Cegléd, Érsekvadkert, Gyula.

Hétfőn, július hó 18-án. Állat- és kirakodóvásár: Győr, Heves, Mátészalka, Szécsény, Szikszó, Szony, Tokaj, Vámosmikola, Véménd. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Nagyatád, Rakaca, Tüskevár. — *Kirakodóvásár:* Tatabánya.

Kedden, július hó 19-én. Állat- és kirakodóvásár: Szécsény, Szombathely, Ujpest.

Szerdán, július hó 20-án. Állat- és kirakodóvásár: Hosszúhetény, Lébény, Szalkszentmárton. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Böbönye, Körmen.

Csütörtökön, július hó 21-én. Állat- és kirakodóvásár: Pátka. **Pénteken, július hó 22-én. Állat- és kirakodóvásár:** Szentés. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Mike, Zalaegerszeg. — *Marha-, sertés- és kirakodóvásár:* Zalaegerszeg.

Szombaton, július hó 23-án. Állat- és kirakodóvásár: Szentés.

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak július hó 11-én.

GABONATÖZSDE

KÉSZÁRUPIAC

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valószínűségi forgalmi árát jelentik Budapesten.

Buza, tiszai 77 kg-os 13.05—13.20, 78-as 13.15—13.30, 79-es 13.30—13.50, 80-as 13.40—13.60, felsőtiszai, jársági, dunántúli, pestvidéki és bácskai 77 kg-os 12.90—13.10, 78-as 13.00—13.20, 79-es 13.15—13.40, 80-as 13.25—13.50, tiszavidéki különleges 80 kg-os buza 13.55—13.85. — *Rozs*, pestvidéki új 8.75—9, *árpa* elsőrendű 14.50—15, másodikrendű 14.25—14.50, *sörárpa* 12.20—12.60, *zab* elsőrendű 15.25—15.75, másodikrendű 14.75—15, *teucri*, tiszavidéki 18.60—18.80, *körpe* 12.00—12.20, *8-as liszt* 15.70—16.10, *repcé* 21.25—21.75, *biborhere* 41—42, *tökmag* elsőrendű 30—32, másodikrendű 28.50—30, *száritott répaszlet* 12.75—13 pengő métermázsánként.

